

D • N

21/2 1950

Strutsarna i utrikesdebatten

För ett par veckor sedan erinrade Dagens Nyheter om den svenska isolationistpolitikens konsekvenser för vår försvarspolitik: militären måste inrikta sig på att vid krigsfall uppe stora delar av landet efter s. k. uppehållande strid (dvs. reträtt under strid); det avgörande försvaret måste uppskjutas till dess de svenska stridskrafterna får undsättning väster ifrån, vilket i brist på förberedelser måste ta lång tid; dessa konsekvenser av isolationismen ter sig så fruktansvärda att både försvarsministern och arméchefen manat till tystnad kring hela problemet. "Fruktansvärda" ur två synpunkter: dels för att betydande folkgrupper måste utlämnas åt en rysk ockupation, dels för att själva insikten härom måste vara ägnad att skapa défaitism hos folket och vilja till eftergifter hos statsledningen.

Många tidningar har föredragit att inte alls diskutera denna sak. Svenska Dagbladet deklarerar högtidligt att den anser sig böra vara stilla sedan regeringens och riksdagens talat — vilken norm för pressens arbete! —, Stockholms-Tidningen flaxar oroligt kring ämnet utan att våga gå in på det. Typiskt för tanklösheten hos denna tidning är att en felaktig och missuppfattad uppgift om att det amerikanska försvaret skulle koncentreras mot Asien under övergivande av Europa utlöste ett slags glädje — där fick Atlantpaktens anhängare, sade man — som om inte en dylik politik från USA:s sida skulle vara lika katastrofal för oss alla, helt oberoende av Atlantpaksfrågan. I en del tidningar ersättes tystnaden och undanflykterna av muntert prat i kåseristil; man skall läsa Folket eller Örebro-Kuriren för att få klart för sig till vilken botennivå strutspolitiken kan driva debatten i vår allvarligaste fråga.

Men låt oss se på de sakliga replikerna. Upsala Nya Tidning uttalar att reträttstrategin blott gäller för det fall att Sverige är det enda land som angripes — självfallet och av en rad militärer bestyrkt är att den över huvud gäller om landet angripes av överlägsna krafter, och detta är det enda tänkbara fallet, såvida hjälp utifrån ej förberedes. Sydsvenska Dagbladet skriver att "hela landet skall försvaras" och påstår rent av att denna princip "gått den svenska försvarsmakten i blodet"; för en månad sedan skrev tidningen tvärtom, men den låtsas nu inte förstå att "fördröjande" eller "uppehållande" försvar innebär organiserad reträtt. Svenska Morgonbladet godtar utan vidare tanken att en stor del av Sverige måste uppges vid krigsfall: "Att ofra manskaper och materiel på områden som omöjliga kan hållas vore meningslöst slöseri." Tidningen tröstar sig med att vi skall vara ståndaktiga under en ockupation; "man vill i varje fall hoppas att svenska folket skall visa samma sega individuella och folkliga motståndskraft som våra grannländer givit sådana strålände exempel på". Morgon-Tidningen säger ungefär det samma. "Norge har utstått ockupation, men är ändå inte helt utblottat på vare sig bönder eller intelligentia." Båda de sist berörda tidningarna tillägger att snabb och tillräcklig hjälp inte är tryggad ens om Sverige biträder Atlantpaktens.

Det vore uteslutande löjligt med dessa totalt stridiga repliker om inte själva saken vore så allvarlig. Hos de nämnda tidningarna, vilka tagits som exempel bland många, utlöser påpekandet om reträttstrategins innebörd å ena sidan ett indignerat förnekande, å andra sidan ett instämmande som nära nog präglas av förakt över påpekandets självklarhet — men likafullt är man helt över-

ens om den isolationistiska linjen.

Vad beträffar påståendet att ett avtal om hjälp inte ger trygghet är det nog att hänvisa till några ord i Västerbottens-Kuriren:

Man kan visserligen... argumentera för denna linje (isoleringslinjen) med motiveringen att hjälp utifrån alltid är oviss och osäker. Ingen lär vara hägad att förneka att så är. Men om hjälp är nödvändig, ehuru oviss, borde man då inte hellre inrikta ansträngningarna på att göra denna hjälp så sannolik som möjligt än på att demonstrativt vända ryggen åt det håll, varifrån den måste komma?

Vad beträffar godtagandet av tanken att stora delar av svenska folket skall underkastas ockupation vid krigsfall och med mod bära detta öde är två reflexioner på sin plats. Förstår man inte att en rysk ockupation av Sverige blir än mera ohygglig än den tyska ockupationen av Norge; den måste jämföras med nazismens valde i Polen och kommunismens i Baltikum. Är man verkligen beredd att hellre ta en dylik ockupation än att genom överenskommelse om hjälp göra allt för att trygga ett totalt försvar av Sverige?

21/2

*
Att professor Valentin skulle betrakta de i hans inlägg citerade raderna som "ett sakligt återgivande av motståndarnas argument" hade jag inte kunnat tänka mig. Inte med ett ord berörs huvudsakspunkten, att sionism blir ett hinder för assimilation.

Det är rimligt att diskutera huruvida de skilda engelska förslagen och FN:s beslut överensstämmer med Balfourdeklarationens anda. Men det synes mig inte rimligt att, såsom professor Valentin gör t. ex. i kartorna på bokens slutsida, antyda att Palestina (Israel) 1917, dvs. det engelska mandatområdet, genom en serie löftesbrott krympt ihop till FN:s Israel av 1947. I det förstnämnda fallet var det inte fråga om en judisk stat Israel, utan om ett land inom vilket judarna (jämte araberna) skulle få ett hemvist. Vid sidan av saken vill jag betona att vad Churchill och arbetarpartiet sagt i angrepp mot regeringen har lika stort eller lika litet bevisvärde som vad regeringen sagt till sitt försvar.

HERBERT TINGSTEN.